Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

20e ANNÉE N° 221 — MỘT CẮT MỖI SỐ — JEUDI 22 SEPTEMBRE 1921

Chủ sáng lập (Fondateur)
F. CANAVAGGIO
Chủ-bút: Cao-hải-Đề

ABONNEMENT

INDOCHINE		UNION POSTALE	
Un an	5$ »	Un an	6$00
6 mois	3 00	6 mois	3 50

Giá bán nhựt-báo

Một năm	5$00
6 tháng	3 00

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISSANT LE JEUDI

MỖI TUẦN PHÁT BÁO NGÀY THỨ NĂM

農賈 Báo-quán tại đường Pellerin số 71 Saigon 茗談

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:
DIRECTEUR—RÉDACTEUR EN CHEF
NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

ANNONCES LÉGALES
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justification de 9 cicéros quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
On traite à forfait

Bao báo về việc buôn bán xin gởi thư thương nghị giá cả.

THƯƠNG TRƯỜNG TA

Nên chân-chỉnh cách nào cho thích-hợp thời-thế?

(Tiếp theo)

Khách Huê-Kiều đến dinh-thương ở nước ta mà đặng vững-bền thanh-phát, là nhờ bởi họ kiên-tâm tri-chí, lao-khổ chẳng nao, để bồi-đắp cho nền cơ-sở tác, cùng nhau cộng hiệu đồng-tình đặng hộ-trì lấy cuộc thương-mãi của họ. Vì vậy mà thế-lực họ rất mạnh. Tuy vân họ kiều-ngụ xứ ta, chớ cản-lợi thương-mãi họ đã nâm chặc rồi, đã vậy mà cái tham-tâm của họ thật vô-yếm, họ sợ cho quốc-độc ta tranh-thương, làm hại cho cuộc thương-mãi, cho dường sanh-nhai của họ, nên họ hằng lưu-tâm ngăn đường dón ngỏ, mong sao giữ chốc cái địa-vị họ chiếm rồi đó, cho chúng-tộc họ đặng an-nhiên hầu thâu-thập cả tài-nguyên xứ ta đem về xứ mà cấp-dưỡng thê-nhi cho mầng-nguyện.

Còn quốc-dân ta lâu nay hờn-hẫn đã quen, để cho nguồn lợi nước-nhà chảy ra ngoài-quốc hầu hết, mà cũng dường mặt lấp tai-ngơ chẳng thèm chú-ý.

Hiện nay, cái vân-đề lý-tài kinh tế trong nước mỗi ngày càng thêm cần-cấp. Vậy chúng ta nên cố-vỏ để chấn-chỉnh trường thương-mãi của ta lại, dầu cho chưa trọn được như người, song ta thâu giữ lại một hai phần, lần lần lâu ngày ắc cũng sẽ đặng thấy đều công-hiệu.

Vậy thì quốc-tân ta nên để ý về nẻo thương-trường, gặp phải cho kẻ con em vào học ở các trường thương-mãi và chế-tạo, ngỏ hầu cho có người đủ tư-cách để dinh-thương và điều-đình thương-cuộc cùng là để chẻ-tạo những vật cần-dùng *như lời đã luận nơi số trước*, và một đều cần yếu đáng cho ta phải liệu trước là các nhà đại-tư-bổn trong nước nên vì chủ-nghĩa công ích về sau, sớm cùng nhau liên-hiệp để gộp nhóp cho có vốn thật to, chớ nao hư-hỏng, mựa nùng hám-de; chiêu-hiệp cho tư-bổn sẵng-sàng, nên ngày kia ta đã đủ nhơn-tài thạo-thông nghề thương-mãi chế-tạo, gia-vĩ tư-bổn ta cũng có rồi, thì ngày ấy là ngày quốc-dân ta đặng thấy *sự kết-quả qui-mầu* của thương-trường ta. Chớ như nay, trong lỗi dinh-thương mà ta thiếu cả *nhơn-tài, tư-bổn* và sự *chế-tạo*, là mấy đều cần nhứt trong trường-thương, thì có lý nào không hư, không đổ!

Đã biết rằng chẳng phải trong một ngày một buổi mà thi-thố đặng hoàn-toàn y như sở-nguyện của chúng ta, song cái cấp-vụ của quốc-dân ta ở buổi nầy cần phải cái cách nơi thương-trường hầu có lần bước đến đó đặng giữ-gìn cuộc lý-tài trong nước.

Trước đã bàn qua về lối tổ-chức cuộc dinh-thương, đây xin bàn luôn về chỗ sơ-sót vụn-vẻ trong thương-trường ta hiện-thời cần phải chân-chỉnh đặng với cân phải người, cho khỏi phải lạc hậu như lâu nay vậy.

Thường thấy các nhà buôn ta mới mở cửa, chưa biết vốn nhiều hay ít, song trong sự chưng đọn thật quang-hay đoạt-mục, người quảng-lý thương vụ lại riêng một mình trong một phòng, ít cho người thấy mặt, sự tiếp khách hoặc đều chi thì chỉ phó cho những kẻ làm-công, mặc tình đác-đ; nhiều khi lại lấy theo phương-diện người cao-sang mà chẳng trả lời hoặc trả lời cách *Xẳng* với một ông lão nhà-quê hay là đối người-trai phường-rày. Có lúc lại thừa địa nào có người quen biết, vị tính «*lại đây chẳng nỡ ghé đâu*» mà *mời* cho tận-xương, vì trước biết rằng người ấy quen sao cũng vị tình, nói mấy mua mấy; nên mỗi người chỉ đến mua một phen về, sống lại biết giá thấp cao, biết rồi, sau có đi ngoài, muốn mua vật chi cũng *bết* sang nơi khác. Vậy lại cuộc buôn-bán thì chuộng ở nơi cản-kiệm, mà thường thường sự ăn-xài hơi-hợt xa-xỉ hay thấy ở các hiệu buôn Annam ta. Vì vậy mà dinh-thương chẳng lại người, bởi cớn nhiều chỗ vụn vẻ. Nếu muốn chấn-chỉnh thương-trường, thì ta nên đem mấy cái tật mọn mạy đó trừ trước đi, sửa lỗi *chiêu-khách chào-hàng*; sửa sự *dõi-dá* gìn sự *tín-thành*, sửa lỗi xa-xỉ giữ điều cần-kiệm, thì mới có thể mà chấn-chỉnh thương-trường cho ra mặt người đủ tư-cách làm nghề thương-mãi.

CAO-HẢI-ĐỀ

Gạo ta xuất càng

Kể từ ngày 1er Janvier cho đến 31 août 1921, tổng cộng số gạo ta xuất càng được 980 ngàn 552 tấn, 580 kilos; sánh với 8 tháng nầy năm ngoái, thì trội hơn trên số 300 ngàn tấn.

Thường năm Nam-kỳ bán cho các nước là một triệu 200 ngàn tấn. Năm nay, lấy số tổng cộng trên đây mà chia cho 8 tháng, được số bực trung mỗi tháng là 120 đến 125 ngàn tấn, vậy thì chúng ta có chẻ ước ao số gạo xuất càng từ đây cho đến cối năm, cũng được ít nữa là 400 ngàn tấn. Được vậy, thì trọn năm 1921 tính được một triệu 400 ngàn tấn, thế thì chẳng những lúa mùa năm nay bán được, mà số lúa vựa năm ngoái cũng bán được nữa.

Các nông-gia hồn-quốc đều cảm ân-đức quan Toàn-quyền Maurice Long đã hết thảy xuất càng lúa gạo và phải ông Cateau đi viếng các nước ở miền Đông-dương mua bán gạo nhiều, như là Xiêm-la, miền-điện, Hoa-lang An-độ v.v...

T. N. G.

Nhựt ký trong tuần

(Carnet de la semaine)

Hồm 16 Septembre, vì có việc, nên bỉ-nhân lại ga xe lửa nhỏ, vừa đến đường Bonnard, xảy nghe kèn xe ô-tô tê-tê..... tên xe kéo liền tránh nép qua lề, xe ô-tô vừa thoát qua khỏi 20 thước, gặp cái xe kéo kia bộ quen, nên xáp lại chào! Lâm cho xe-kéo vì yêu rộc bị nạng đau, nên phải xếu-mêu.

May không có hai mạng người. Chớ chi xe ô-tô với xe-kéo bỉ-nhân ngồi mà có quen nhau, chắc lúc đó bỉ-nhân cũng quỳnh!

Mấy anh sốp-phơ (chauffeur) nên cẩn thận, kẻo sự rủi-ro mà bại mạng người.

NGUYỄN-VĂN-CHỨT.

LUẬN VỀ BỊNH TRÂU TOI Ở NAM-KỲ

(Của ông G. M. Le Louet là quan quản-lộc sở Thú-y Nam-kỳ soạn)

Kể từ tháng Juillet 1919, tôi lãnh việc tại Nam-kỳ, tôi tìm kiếm mà học cho rõ cái chứng bịnh nầy, bởi nghe nó là bịnh dữ. Trước khi tôi ở Trung-kỳ, nên in trí cái tịnh tôi (*la bone*) là thường bịnh, không có làm hại nhiều cho trâu bò lớn xứ. Chứng thấy các đều chứng-quả, lại có dọ hỏi cách nầy chỗ kia, tôi lần lần phải đổi ý.

Trong từ phúc chung năm 1919, tôi có chú-giải như vầy:

« Lấy cái sự chứng-quả đã làm mà « nói kết lại. ..... thì cái bịnh « nầy, riêng có tại Nam-kỳ, rải rắt từ « đầu năm chí cuối năm toan trong cả « Nam, khi nặng khi nhẹ tùy theo thi-« tiết, khi-hậu. Nhưng mà hiện kim « người ta chẳng rõ biết nó ẩn chánh-« dinh ».

Từ ấy về sau, tôi cũng ngày càng hiểu cái tai-nạn nầy chẳng nhẹ, bổn độ tôi có ý tìm phương mà trị nó, trong năm 1920 tôi đi khắp nơi có bịnh mà kê-cứu.

Quả thiệt bịnh nầy có nông nỗi bởi chưng thi-tiết, khi-hậu, mà trộng là phải do địa-thế, do theo cuộc đất, hoặc ở xứ cao núi-non, hoặc ở xứ thấp, có nhiều sông rạch.

Tiếc trước làm cho thuận tiện cái hành trình nó mà thôi, bởi chưng đất khô mưa lâm ra công-lấy, của hao-bổ lâm ra khó-hăng, làm cho ao hào, sông rạch khi đầy khi vơi, ấy là rất thay đổi cho cuộc sanh-tồn của thú-vật.

Lấy theo đó mà luận, thì Nam-kỳ chia ra làm hai phần khác nhau; một phần ở phía Tây, đất thấp, ít mưa, bởi đất bồi mới có sau, thường khi nước ngập và khô-ráo; vậy mà phía Đông, đất cao hơn, khô ráo, nhiều chỗ giống in đất Trung-kỳ.

Ở miền phía Tây, bịnh trâu toi có thường, nặng và lâu dứt.

Còn ở miền phía Đông thì ít có, có cũng không hay lan và thú-vật ít hao. Nhiều nơi người ta không hề thấy nó, lâu lâu mới nghe có chứng bịnh ấy.

Chỉ nơi người ở miền Đông gọi bịnh toi là phải-xe làm chết, nhưng mà không trong cho, cũng như bịnh phát ích vậy. Thiên hạ không gọi là bịnh truyền-nhiễm.

Cho đến ở miền Tây, nhiều nơi chẳng phải vậy đâu. Người bổn-quốc đã rõ thấy là bịnh dữ. Kia như đàn trâu nọ trong năm 1920, trâu bò hao mà không phải nhiều hơn các năm; cũng như trong năm 1919 kể có muôn ngàn trâu chết. Bởi chưng nhiều chỗ bị thoát hại lớn nên có một lúc người ta sợ hãi nhiều nầy phải sanh tai hoạ lớn xảy ra, cũng như mấy năm 1888 lối 1891, tại Java và An-độ kế trong hai trấn Bantam và Batavia mà thôi, có 44 ngàn 641 con trâu chết.

Sở như vậy cũng là hữu lý, vì bởi có thấy bên Thiên-trước, bên nước Ai-cập (Egypte) bịnh trâu toi rất dữ chẳng thua bịnh *bò toi* (peste bovine), nguyên là hiểm mà có lúc dữ. người ta bên Âu-châu mấy năm sau đây có mất kinh hãi. Tôi biết bịnh bò toi thường khi không có hiểm, toi định cho bịnh trâu toi cũng vậy.

Ở miệt Đông, người trở các nơi đồng-lấy thấp thỏi, là phần ít ở đó trâu bò cũng chịu ướt như ở phía Tây, bịnh trình bịnh toi giống như ở Trung-kỳ. Thìn-lẽ có ít con trâu bịnh tại chuồng ấy, kể qua chuồng khác. nhiều khi ở cách xa, rồi lần lần gồm dứt, sau lại sanh ra nơi khác. Chớ ít khi tại chuồng nào có bịnh một lần đầu cách ít lâu trâu còn bị truyền-nhiễm một lần nữa.

Ở đó trâu thường có bịnh là cầm giữa đồng, đông nhỏ tới mùa hạng thì khô, và gần đất trống gò, dựa chơn núi. Thấy như chuộc thấy tâu muốn chim thì kiếm chỗ thoát thân, bề trâu ở đồng có bịnh liền dời chỗ. Thậm chí người Mọi, người bổn-quốc đều quê-mùa cho lắm, cũng hiểu rằng phải dời chỗ ở thì các bịnh toi phải dứt. Nên bỏ nơi độc-khí, *đem lên núi*, ở gần đó. Đã biết đó là phương hay, mà nó sái cái cuộc-ý phòng-bịnh của ta, làm khi vô hiệu. Nói thì nói vậy, chớ chúng nó dời chỗ ở, thú vật có nước khác mà uống, có khác mà ăn, đổi sự vệ-sanh và chỗ ở, thì cũng đủ mà ngừa bịnh.

Song chỉ-yếu mà cho có thể làm được như vậy. Ka như các nông-gia, các người mới vào nông-nghiệp, ở các tỉnh Bacliêu, Bạch-giá, Longxuyên, quận Camau, tôi biết bao nhiêu mua trâu ở Cambốc, nhiều khi còn mướn ghe-thuyền chở về xứ, lúc nào trâu bịnh. làm vậy *đem đến núi mà cầm?* Có một đều là dẫn trâu lội qua đồng-lầy minh-mông (*nó chẳng là đều cần*), bùn-lầm, sông ra b. rừng cây, đến ta xa mới có đất gò mà tụ-nan cho trâu. Biết bao nhiêu xa-vôi, và nguy-hiểm giữa đường.

(sau sẽ tiếp theo)

(Lược dịch nông-báo cách-trí viện Bulletin agricole de l'Institut Scientifique de Saigon).

T. THANH-XUÂN

Đơn-bả khí-huyết suy nhược nên mua thuốc PHỤ-HOA KIỆM-PHỤNG-ĐƯỜNG của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng.

Phê-bình luận-thuyết

(Dissertation critique)

HÁT CẢI-LƯƠNG

Hôm nay, đọc «Lục-Tỉnh Tân-Văn» thấy ông L.-h.-M. Nói về việc hát Cải-lương, nghe ra nhiều lẽ, cũng có 1 hai ít Bảo khác bàn đến việc đó nữa, nghe cũng có chỗ phải lắm chăt.

Xét kỹ lại, lối làm những mấy vai tuồng, bại hoại phong-tục đó, thì đáng trách mấy ông «THẦY TUỒNG» và mấy chủ nhưng, chớ chẳng phiền chi cơn hát!

Tánh tới ưa Cải-lương, nên ham coi hát Cải-lương lắm, mà từ ấy nhằng nay, coi hoài, không thấy tuồng nào mà Cải-lương, chỉ-ấo chi rạo, cứ nhắc mấy cái tích hoan-đăng đặng ca ngâm chơi vậy thôi!

Ước chi, mấy ông bầu gánh, đám mua mối thứ tuồng Cải-lương, là 100$00 sắp lên, thì thiếu chi người có lòng Bảo-ái thiêu chí đăng văn-hào liêu nhọc trí, nhơn ngày giờ, đặt tuồng hát Cải-lương cho đông đăng? Đăng tiết thay!

Lê-tùng-Tân, chez Nam-Bắc-Ái.

TRẦN

Tiêu-đàm

«GÌ nè» BỞI CÁP!

Anh gà đá bịnh nguyệt-huê, trong xóm nào đem ra đọ, có chiếc, con gà chi; hễ thua ở thì anh ta chẳng ức, nên tượng sự kể có vội thầy nào-nề, người cũng vội vội chạy mặt. Mà anh ta lại có tánh ưa đá gà-nòi. Một khi kia, đương cơn thua thường, anh ta ôm con gà và nói «Nầy cái ông! xin cáp đi, ga tôi dể cáp lắm!»

Có người quen nghe vậy liền đáp rằng: «Hèn thật gà anh dể cáp, vì nó là giống gà dẻ» cáp chạn lớn cùng vựa, chạn trung cũng xong mà chạn nhỏ cũng được.

Cả trường chọi-gà ai nghe cũng cười rộ.

Nguyễn-văn-Chất

Hãy mua thuốc của NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG mà dùng, thuốc rất tinh-anh, cứu bịnh như thần.

VIỆC NAM THANH-NIÊN TẤN-BỘ

I

TRAU GIỒI HỌC-THỨC

Hỏi bạn thanh-niên t ổi ta

Hiện nay trong nước ta dân-trí vừa mới bắn khoái, ta chẳng khác vầng hồng vừa lỗ nơi góc trời đông, vận-mạng nước-nhà ta ngày tương-lai đều ở nơi mình các bạn phải gánh nặc phận trách-cứ. Vậy thì các bạn thanh-niên hiện-thời là cái rường đỡ nương đỡ sự tân-bộ của xã-hội ta. Nay các bạn thanh-niên hãy để lòng chung lo cho hữu-vận nước-nhà ta ngày sau cho có thể rực-rỡ như nước người, nói gường đuổi vô-vong như các lân-bang ta đó vậy. Xin các bạn thanh-niên hãy cùng-tư cực-lý, phải biết cho rằng nguồn cội nước-nhà ta bao sơ vốn chẳng phải kém hèn; dân-tộc từ khai-quốc đến nay trải đã mấy ngàn năm, tổ-tiên ta thuở xưa đã từng để lại biết bao là gương bậu bi-vang ; đến nay trên lộ lịch-sử ta hãy còn ghi chép rành-rành.

Đến ngày nay, vận-hàng chư-quốc trên hoàn-vũ, dầu đâu thấy đều nô-nức bước lên đường tân-hóa, công - nghệ, thương-mãi phát-minh; các khoa hóa-học bác-học mỗi mỗi đều tinh-chuyên; thế nên cái phong-khó mỗi-mỗi ở người càng ngày càng lừng-lẫy; mà phần đông trong quốc-dân ta cứ hãy mê-mùng trong giấc mộng, dường không hay không hiểu chi cả vậy!

Gần bình nguyên ấy đó ở nơi đâu, hỡi các bạn thanh-niên? Có phải là phần đông trong quốc-dân ta còn kém bề học-thức chăng? — Sự học-thức chưa trọn phổ-thông, cho nên phần đông vì khiếm-khuyết ở học-thức mà phải hẹp nghề cạn thấy vậy;

Thế thì các cấp-vụ của bạn thanh-niên ta hiện-thời phải có gắn nơi dưỡng học-thức, trau giồi cho học-thuật các cả thảy đều đựng chuyên-môn nhứt nước người; thì cái tiến-trình lân-hóa của nước-nhà về ngày tương-lai còn có thể hi-vọng vậy. Bằng nay mà các bạn thanh-niên ta chưa chịu nong-nả, khuyên-nhủ, diều-dắc nhau cùng nhau lo trau giồi bề học-thức, hầu ngày sau sự học trong nước đặng mở rộng thì trình-độ quốc-dân ta sẽ đặng mưng nhác lên, thì cái hi-vọng gợi dường tân-hóa của quốc-dân ta mờ-mờ, bỗng tắt đi sẽ đặng thỏa-thích. Chớ chính xét cùng suy, đâu chẳng cái hi-vọng của quốc-dân ta tên đến đó, mà ta không chịu trau giồi bề học-thức thì cũng ở tỉ-lao vô-ích, ví cái mơ-ước mà không có thiết-học thì lấy khó mà thỏa thích đặng cái hi-vọng thiết-thành nầy? Vậy các bạn thanh-niên ta hãy cùng cái chức-vụ mình, thì gia hồ mà lo làm thế nào cho trọn trách-nhậm mình đối với nước.

II

PHẢI TIẾT-KIỆM

Hỏi bạn thanh-niên ta ôi,

Từ ngày gây cuộc chiến-tranh bên Âu-châu đến nay, tuy nay đã dẫn thấy cuộc hoà-bình, song vì cuộc chiến-tranh đó mà nhiều chuyện cái hại «lớn thành cái ao» [illegible] bởi có cuộc chiến-tranh mà khó-tại ngoài-dương mỗi mỗi đều bất giá cao. Quốc-dân ta cần phải cái hại phải mua hóa-vật giá mắc xắp hai, ba khi trước. Vậy lại đường sanh-nhai trong nước chẳng ngày càng ở-hợp, mà sự tiêu xài [illegible] càng tăng lên. Nếu mà buổi nầy các bạn thanh-niên không mảnh-tình, cứ thẳng mà đường xài tôi thì cái hại về sau [illegible] khó nhọ. Nầy các bạn thanh-niên ta kỳ-sát, theo thời đợi cơ sẵn nầy, những nhà chế-tạo rất sành về lối «chìu theo lòng người» mà bày chế ra mỗi ngày một kiểu lạ, thước mới; trong muôn ngàn vật dùng, đều tùy-thời hoán-cách, Nếu mà bạn thanh-niên ta không để lòng đi dọc một thấy vật đã mới lạ, xem đẹp mắt mà vừa ý, liền mua, chớ không suy nghĩ, rồi chẳng bao lâu lại hãy thử khác cũng mới cũng lạ hơn thì đã đem lòng chân mến mua trước rồi lại buồn-cuối mua nữa. Thế là ta phải phí nhiều lớp mà dung-sắi theo cho kịp sự mới sự lạ của nhà chế-tạo ở ngoài, thì sự tiêu-xài có lẽ phải tốn-hết nhiều. Nếu chỉ khuyên trong các bạn thanh-niên ta, hãy giảm bớt những đều chi-phí vô-ích; lanh-xa lấy tiêu-xài vô-có, hầu để cho có tiền dư-tích phòng khi trong nhà hữu-sự, cùng là hàn-hiệp nhau để mở mang đường Nông-thương, công, nghệ của nước-nhà; hoặc là vào hùn trong các hội tương-tế, hội kh-hữu, hầu mong trông cậy về sau.

Hiện nay hóa-vật ngoại-hương đã mắc, mà gây ra đó thế-sản trong bổn-xứ cũng phải lên giá theo. Nếu các bạn thanh-niên ta cứ lệ cũ mà tiêu-xài, thì sự tiêu-xài vô-độ đó nó làm cho phải tổn-hao vô-hàng thì-nguyên trong nước càng ngày càng giựt-giảm, mà cái nghèo chưng của xã-hội cũng do đó mà làm ra vậy. Việc chi-phí vốn không hạng-lượng, dây chi lự nơi mình mà thôi. Dầu cho ngày nay nơi cuộc lý-tài của ta chưa trót đăng khéo-khôn, mà ta cố-gắng giảm bớt việc tiêu-xài vô-ích thì đó cũng sẽ đăng bổ-ích cho nền sanh-lý trong nước một phần. Vốn đều cần-kiệm là một chước hay cho con người; trước là có ích cho mình nhà; nên đăng đăng người biết giữ chước cần-kiệm thì lại có ích cho một xã-hội. Vả chăng xã-hội ta hiện-kiếm nơi cuộc lý-tài kinh-tế, xem thời-trang thì viễn-mạng lắm, nếu các bạn thanh-niên ta rứt theo cần-kiệm mà bỏ thói xa-loa, cái hạnh-phúc nước-nhà ngày tương-lai chẳng nhỏ vậy.

CAO-HẢI-ĐỀ

Sữa chó sái

Kỳ báo n° 220, ấn-công sắp lộn nhiều chữ, vậy bổn-báo cam lỗi cùng chư độc-giả, miễng phiền, phải nhọc lòng vì các điều so-bót của *Ấn-công*, thật bổn-báo hết sức giữ gìn mà chẳng khỏi.

Mục Nhựt-ký trong-tuần, nơi hàng thứ bảy: la-liệc đủ thứ.

Xin đọc: bánh Trung-thu.....
la-liệc đủ thứ bách Trung-thu.

Mục: Mừng cho cộng-nghệ nước nhà, nơi hàng thứ 4: Tôn-thất-[illegible]

Xin đọc: Tôn-thất
Mục: Cải-bại thường (ngư). Nơi [illegible] đủ-tha tôi, thì lại xin đọc: Tôn-thất-[illegible]

Mục: Tôn-thất bình, cột thu [illegible]
Xin đọc: Tôn-khanh. v. v.

B. Q.

Nghề xe kéo chẳng bao lâu sẽ tuyệt

(Tiếp theo)

Thử xem mấy đường quan-lộ số người hành-khách rất nhiều, kẻ thì chẳng cây nương bước, người thì mình ốm cũng to, ngồi ngã tự đang cái, dưới bộng me, bàng, thấy người đi ngang đưa tay xin bố-thí. Hỏi ra [illegible] kể mấy [illegible] cơn trong [illegible] (chả thương) [illegible] quan, Phú-bá (Thị-phố) chẳng biết bao nhiêu người ai chuyên nghề xe-kéo cầm-mạo phong sương, ăn uống chẳng có giờ lúc no lúc đói; nó làm hại cho vệ-sanh, con người phải mang nhiều thứ bịnh nhứt là bịnh bắt to-i (đau lại) nhiều hơn hết.

Trộm nghe mấy ông chủ-hãng xe-kéo Langsa chẳng chút thiện-tâm, không

Tiệm thuốc Nhị-thiên-Đường là một tiệm thuốc rất có danh, lựa ròng các thứ dược-liệu tinh hảo mà bào chế ra đủ các thứ cao, đơn, hoàn tán, trị bịnh như thần, bá phát bá trúng.—Chư tôn ở xa, nếu muốn dùng thứ nào xin gởi thơ đến, sẽ có thuốc gởi lại liền.

lông bác-ái, xe thì đông, bộ hành thì ít thế nào khỏi thiếu đồ tiền xe? sao chẳng xét giùm kẻ cầu người công, ta lấy thập bội, nỡ làm thân « thế ngựa » cực nhọc lao-tâm cho ta phú tức hề tên nào lấy xe bắt luận mấy năm, tiền xe mỗi, ngày đồng đủ thì lạm, hằng thiếu nằm ba ngày không đủ đóng, thì bắt về đánh khảo bỏ đói chẳng cho ăn, vợ con mướa phải vay tiền cắt cỏ: nghĩa là của I lớt 2. đem đóng thì mới chuộc chẳng ra đặng.

Mấy năm gần đây có nhiều vị bác-ái Bui-Phap nghiện-cứu về nghề xe-kéo hại cách vệ-sanh gây họa nhơ nhuốc, có nhiều vị viết bài đăng báo rất hay thời-thế, xin khẩy chước lượng phương-chân thuận tiện để hết ở ở chơn cho hành-khách.

Mới đây hãng xe hơi Grine của Perrin tại đường Charner (Kinh-lấp) chế ra 1 kiểu xe hơi để đưa bộ-hành rất lịch: trong lòng xe 2 phía chỗ ngồi cũng như xe lửa vậy, ngồi được 22 người lớn, nào đông đứng sau có chỗ thêm đông 6 người hay là 8 người nữa, khỏi chạy từ chợ Saigon, xuống đường Mac mahon đường mé sông đến đường Catinat trực chỉ, quo đường Norodom, giáp đường Paul Blanchy chạy thẳng lên Tandinh gần 3e pont (cầu kiệu) đậu đó.

Thâm nghĩ đường trường xa ước 3 kilometres mà giá 0$10 thật rẻ vô cùng cái lên cái xuống, đúng giờ chỉ định, ra lịnh khởi hành, tiện cho người hữu-sự, nghe rằng hãng Perrin còn đóng thêm nữa rước đưa hành-khách, như Khánh-hội, Bà-chiểu sắm xe, chẳng bao lâu sẽ có. Mấy chủ hãng xe-kéo lớn của Langsa và khách-trú trong hãng xe hơi của ông Perrin ngày nay tiện khỏi đưa rước bộ-hành bớt mỏi cho xe-kéo chắc là họ chẩu mấy những bực kiến thức Langsa và Annam quản-kiến đa văn và có lòng ái-nhơn như-kỷ, trong thấy vui lòng và no-nức sau sau nầy cho hãng xe hơi Perrin mau kết quả, sắm thêm cho nhiều mối đăng mỗi có đưa rước liên liền như cái Thái bây thì may-mắn cho dân bổn-thổ, khỏi lao-tâm tiêu-tứ, cực khổ ngày đêm, dụ-quốc hết đề-khinh, nước Nam « ngựa sanh hai cẳng » ! Thâm thay! Nam-kỳ quí-tộc điền-phú dụ-bổ, nhiều người chẳng hang-hương, mình mà thôi. Dầu cho thấy lợi-tài của ta chiếm hữu, mà ta cố-gắng giảm sở-tích thì ắt cũng sẽ miễn sanh-kỷ trung nước đều cầu-hiệu là một phương-pháp hữu-ích lắm! trước là cố nhơn đăng đông người xe-kéo-kiếm thì lợi cả ích. Vậy chẳng xét-hết ta lợi-thì kinh-tế, xem [illegible] nguồn lâm, nếu các [illegible] theo cần-kiệm mà [illegible] hạnh-phúc nước-nhà [illegible] nhà vậy.

Cao-qui-Bộ

chỗ sai

[illegible] chẩn-công sắp lớn nhiều [illegible] cam lôi cùng chư độc. [illegible] phải nhọc lòng vì các [illegible] Ân-công, thật bôn-bảo [illegible] chẳng khỏi. [illegible] ông-tuấn, nơi hàng thứ [illegible] ung-thu..... [illegible] ấu thứ bách Trung-Thu. [illegible] công nghệ nước nhà, [illegible] Trần-thiy..... [illegible] Tân-thì [illegible] hàng lựu: Nơi hàng [illegible] lui xin đọc: Thả tới [illegible] ình, cột thứ ba, hàng [illegible] hành. v. v.

B. Q.

Thè-giới tân-văn

CHÂN-TẾ NGA

Hội hây-viên vạn-quốc về sự chẩn-tế Nga, sẽ nhóm chiếu thứ năm, có ông Noulens tọa chủ. Báo Le Temps đoán rằng các đều Hội-hây-viên bàn trước mặt bọn Sô-vi-ê Nga-quốc lấy làm sớm quá. Thứ sáu tới, ông Noulens sẽ tọa-chủ nhóm tại Genève, hội-hây-viên sẽ trả lời đã các đều về sự trải sang Nga-quốc.

BÔNG-PHÁP

Theo báo Le Temps, Hi-lạp rằng hết sức mong công-phá mặt hữu [Knoutonk-Angora mà Thổ-nhĩ-kỳ khản-cử đã tận tâm.

Điện-tín ngày 8 Septembre 1921.

HUẾ-KỲ

Tại Hoa-thanh-đốn, người ta nói rằng đã có chỉ vụ định cho M. Hughes Thư-kỳ hạt Etat-Eliba koot và người-lãnh-viên Lodge và Underwood, là 4 hây-viên đại-biểu Huế-kỳ tại hội-nghị giảm binh-khí.

Chư-quốc hội-công-vụ, mỗi nước đều sẽ cử 4 vị hây-viên đại-biểu.

Tại Granle-Bretagne (Anh-quốc).

M. Doumer, Tài-chánh-bộ thượng-thư, ngày thứ sáu sẽ thảo-luận với Robert Horne Chancelier Echiquier tại Luân-đôn, hai vị thượng-thư lần lần giao tiếp với nhau cách thân mật.

(Dela T. L)

TRUNG-QUỐC

Quạt chẩn bán cho Au-Mỹ

Đơn-bà (bên Âu-châu và Huế-kỳ ưa dùng quạt của Tàu, là vì vẻ khéo, lại còn chạm cảng quạt coi ra xinh đẹp. Mỗi năm sở quạt xuất cảng đều trội hơn sở Thương-chánh có biên rõ ràng: Năm 1919 thì Tàu xuất cảng quạt giá là 699 ngàn cây (quạt giá là 581 ngàn lượng bạc (mỗi lượng giá thường là bạc quan năm tiền vậy); năm 1920 bán 53 triệu 523 ngàn cây quạt giá là 659 ngàn 826 lượng bạc.

(de l'Echo de Chine)

ANH-QUỐC

Kiểm dượt dân sự

Theo số kiểm-dượt mới đây: Ông-nhơn cả và nước Anh-quốc là 42,767,530 người, trội hơn kỳ trước là 1,940,000 người. Số dân nam bết thảy là 20,430,625 bộ-khẩu, trội được 673,180 người, còn dân phụ nữ bết thảy là 22,360,000 bộ-khẩu, trội hơn số kỳ trước có hơn một triệu, hai trăm ngàn người.

Kinh-đô là thành Luân-đôn (Londres) dân số được 4 triệu 483 ngàn 250 người, kế lấy thành *Birmingham* có 919 ngàn 450 người. Kế *Liverpool, Glasgow* v. v...

HUẾ-KỲ

Kiểm dượt dân số

Năm 1920 bên Huế-kỳ kiểm dượt nhơn số xong rồi tính như sau nầy:

94,822,431	người	đa trắng:
10,463,043	»	» đen,
242,959	»	dân tộc chà-và:
111,096	»	Nhựt-bổn:
61,688	»	Trung-quốc:
9,485	»	các nước khác

và đến lên.

Điện tích nước Huế-kỳ (cũng kêu là *Hiệp-chủng-quốc*) gồm 48 tiểu-quốc, và ba phần đất lập riêng, trong ấy thì tiểu-quốc (*Californie* giáp giải biển cả thái-bình-dương có người Nhựt đến ở nhiều hơn hết chác chắc khác. Kể từ năm 1910 đến 1920 là 10 năm dân số Nhựt đến thêm tại Californie là 38 ngàn 888 người.

T. T. X.

Đông-Pháp thời sự

le 22 Septembre 1921

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là:

Vinhlong.....	$ 4.50 à 4.70
Gocong.....	4.70 à 4.85
Baiziu.....	4.70 à 4.85
Baclieu.....	4.80 à 4.95
Cambodge.....	4.00 à 4.30
Bực trung.....	4.55 à 4.75

PIASTRE INDOCHINOISE

Taux officiel: 7 fr. 15

Taux d'ouverture du 22 Septembre 1921

Banque de l'Indochine.....	7 f. 50
Hongkong & Shanghai B. C...	7 f. 50
Charterred-Bank of, I. A & C...	7 f. 50

Cuộc Đấu-xảo thuộc-địa ở Marseille

BỐ MI-THUỶ

Hội hữu-viên Nam-kỳ nơi cuộc Đấu-xảo thuộc-địa ở Marseille kính cho các nhà mỹ-thuật: Thợ vẽ, thợ khắc, thợ sơn-vẽ, và thợ chạm-trổ, Tây-Nam, người đương chuyên nghề hoặc ưa muốn theo nghề ấy hay rằng: Cuộc đấu-xảo của các nhà ấy sẽ mở tại nhà Bảo-cổ-viện, đường Chasseloup-Laubat 1 bis, Saigon, từ 29 Septembre chí 1° Octobre 1921.

Những đồ trân-liệu, phải có kỷ-hiệu minh bạch theo địa-phương, và phải đồ khuôn-trang, hay là đồ đồ phụ-thuộc cung trình mới đăng thâu nhận.

Bố gồi đến sở thâu nạp tại Bảo-cổ-viện từ 15 chí 20 Septembre (là hàng rồi) đó ấy lại phải đinh theo một tấm mục-lục trân-linh.

Vẽ các đồ quang-trọng đến cuộc đấu-xảo nầy, xin do M. Joyeux, Giám-đốc các trường nghề-thuật trang-sức, đường Chasseloup-Laubat số 12 Saigon.

Hội trưởng hây-viên-bội, ký tên: EUTROPE

CHẾT BƯỞNG

Sơn mai ngày 15 Septembre lúc 6 giờ người ta gặp tại đường hẻm Myre de Vilers trong cửa hàu quán Tổng-đông, thấy chết một ông già ấu xin Annam trên 60 tuổi. Đem lên nhà-thương quan thầy Mostel khám-nghiệm đoán rằng chết vì bịnh gió.

Than ôi nếu mỗi kịp người? Lâm chi bỏ-lẻn cho đói, vậy chăng???

(De l'Opinion)

Ngày 15 Septembre, xe hơi số [illegible] chauffeur là Nguyễn-văn-Thiệt [illegible] Pellerin 210 đụng bà [illegible]

Chẳng có ai bị [illegible] chút đỉnh. Hai [illegible]

NGƯỜI GIÚP VIỆC KHÔNG TỬ-TẾ

Chật Hàng-triệu-quan, 28 tuổi, tài-phú, bị-bắt giải tòa, vì mất sự tính cây, gian lận một số bạc 717$70 của chủ-tiệm và là Bánh-Hi, thương-nhân, ở đường hẻm Gaudet số 12.

HOÀ HOÃN

Ngày 14 rồi, lúc 3 giờ 20, một trận hỏa-hoạn khởi cháy tại chỗ sẩy thuốc-hút, tuần lễ thứ-nhứt tiệm thuốc «Binh-an-ché» của Phạm-thị-Bang đường Jardins số 77.

Lửa tắc lửa nhờ có máy người lân cận số 79, liền tiếp với nhà rải ấy, thực nước qua chữa tắc lửa.

Sự thư hao lối 270$, có bảo-kê.

(De l'Opinion)

Tình cảnh mùa màng

Từ ngày 15 đến 31 Août 1921

Châudoc. — Công việc làm mùa vừa dứt, trừ ra tại quận Triton nông-phu nong mà cấy lúa mùa. Tuy là ở ngày trước trời nắng, mà lúa sạ dưới chơn có đủ nước; kể sau ngày sau nầy trời mưa đầm. Nước sông lớn lên thường thường, trường khi lớn hàng năm năm 1918. Lúa nầy năm đây nhiều cũng đều kỳ gì, vì mỗi ngày mực nước lên cao hai tấc rưỡi lúa sạ cũng lên kịp.

Giá bán theo bực trung, lúa từ 4$40 tới 4$70 còn gạo từ 6$50 tới 6$70 mỗi 100 kilôs.

Bạria. — Giá gạo 9$ lên 9$50, còn giá lúa 5$25 lên 5$50 mỗi 100 kilôs. Nông-phu lo làm mùa cho kịp thời.

Tânan. — Trong nửa tháng nầy mưa không thường. Lúa cấy đều xinh tốt, trừ ra trong phần tổng An-ninh-thượng và Mộc-hóa ruộng không đủ nước, bị hư hao ít nhiều.

Lúa bán theo bực trung là 5$00.

Gôcôn. — Các nơi cấy lúa vừa xong ngoài trừ ruộng hiến, mười phần nó có mọc, người ta để qua tháng Septembre mới cấy. Lúa cấy đều tươi tốt.

Giá bán bực trung, lúa từ 4$80 tới 4$90 còn gạo từ 7$10 tới 7$20 mỗi 100 kilôs.

Biênhoa. — Nông-phu tiếp cấy lúa trung mùa cho dứt; lúa cấy vượt tốt. Bây giờ đọn dẹt lo cấy lúa mùa.

Giá lúa bực trung từ 4$10 tới 4$60 còn gạo từ 10$ tới 10$50 mỗi 100 kilôs.

Longxuyên. — Nông-phu nong mà cấy lúa mùa và dọn dẹt lo cấy lúa mùa. Lúa tốt có đều sẽ trúng mùa. Giá lúa bực trung, từ 3$05 tới 3$00 còn gạo từ 5$50 tới 11$50 mỗi 100 kilôs.

Sadec. — Lúa sớm cấy xong, rất sớm. Các nơi ruộng sâu, có đủ nước-nông phu nong mà cấy lúa mùa. Trừ ra các sở ruộng gần thiếu nước, làm mùa có trễ. Chuối và Cau có phá hại một ít, giá lúa sạ, vì vậy trong tháng nầy sự buôn bán không thạnh vượng.

Giá bán theo bực trung, lúa từ 4$30 tới 4$80 còn gạo từ 8$00 tới 8$50 mỗi 100 kilôs.

Baclieu. — Trong phần tổng Thanh-hòa, Thanh-hưng lúa cấy vừa xong. Còn trong 3 tổng Long-thủy, Quản-long, Quản-xuyên, nhơn dân nong mà cấy lúa trung mùa; nhờ trời mưa thường, đâu đó lúa vượt tốt.

Còn gạo 6$80 mỗi 100 kilos.

Mytho. — Trời dớt mưa trọn 3 tuần đi đến cuối tháng Août, làm cho Nông-gia lo sợ phải bị ngăn trở trong việc làm mùa. Lúa mới cấy qua bị nắng hạng. Các từ nguyên, đồng-gia-nông đều lo sợ hai ruộng gò bị nắng, nay đến trời mưa được ba ngày, nên thế cho lúa ruộng lại được.

Giá bực trung, lúa từ 3$50 tới 3$80 còn gạo từ 6$60 tới 8$20 mỗi 100 kilos.

Soctrang. — Trong phần tổng Nhiên-khánh Nhiên-hòa, Định-mỹ, lúa mùa cấy xong, còn nơi khác thì còn cấy. Nhờ trời mưa thường, lúa đâu đó vượt tốt.

Giá bán bực trung, lúa 3$ 90 còn gạo 7$ 00 mỗi 100 kilos.

T. N. G.

TIỆM

Trương-văn-Hanh

SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thắp mướn đèn khí đá (carbure) tẻ, kỷ-yên, tân gia ba-tho.

Khách đến hàng nhiều tây tốt thương hạng; bán mới và bán lẻ, vỏ ruột xe máy hiệu Michelin.

Quí khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gởi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng kỳ lưỡng gởi contre remboursement (nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ).

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi gởi lòng cho giá đồ phụ tùng là kể bằng giấc quốc-ngữ (Prix comment).

TRƯƠNG-VĂN-HANH.

Cần bạch.

Đám tiệc muốn cho vui thì phải có rượu bọt hiệu **Tisane Marquis de Bergey** demi sec.

Có một mình hàng **Denis Frères** có trữ mà thôi.

Lời dặn cần kíp

HỘ NHỰT-KÝ NGƯỜI THÔNG THUỐC

Hôm qua tôi có đi về Cholon thăm Mr. Trương-văn-Hòa là người làm đầu lớn hãng máy, thì đã có thấy lòng bàn bánh dầu tốt và giá thật rẻ.

Đương thời bánh dầu đầu-phụng kêu là Bánh-lớn mỗi tá 80 kilos giá..... 35$00

Bánh dầu Hột Bông..... 1.90

Bánh dầu Hột Gòn..... 2.40

Bánh dầu Hột đủ đủ tía..... 2.50

Vậy mấy ông trồng thuốc cần nhớ lấy mà mua, trước là giúp cũng-bào sau là khỏi sự cần thiếu như nhiều điều của khách vậy

Nhà M. Bên gọi là ông Hội-đồng-Bến ở đường Cambodge số 40. thành-phố Cholon.

TIỆM

Bán Sơn-thủy rất tốt

của người: M. VÕ-THÀNH-LONG

(*tại Lái-thiêu*)

Kính cùng liệt-vị, và quí ông quí bà đương rỗ: tôi có bán đồ sơn-thủy không thiếu mấy chi, và đồ tốt bơn chinh thập bội, thứ ông nào ở xa muốn mua, xin có cách sơn-thủy làm sao, thay hay là treo chơi theo cách kiểm thời, thì tôi làm y như lời gởi các bổn mướn, và có 10 mấy chữ ở ghe cỡ đi bán các nơi trong Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của tôi trên đây là đồ tốt bơn hết, vậy xin quí ông quí bà cùng đồng-bang trong Lục-tỉnh có đường (tableau) sơn-thủy tốt và vẻ khéo cùng lấy phải thì xin gởi thơ đến tôi và để chỗ ở cho kỹ ăng thì có cho tôi gởi đến cho, bất kỳ là mua nhiều là ít tôi cũng sẵng lòng đem tới bao hàng cũ xin quí ông quí bà có lòng bảo hộ ở trường lấy đồng-bào mà mua giúp cùng khuyên cho nên việc, vậy mới khỏi mua của china tôi rất thảm cảm quí ông quí bà làm lắm! Hiệu Tân-an tại chợ Thủ-Thiêu cũng có một tiệm [illegible] bán đồ, thứ kiểu Sơn-Tuyết [illegible] có thể tiệm-cái vậy, xin quí ông quí bà tôi lấy làm hân hạnh chẳng [illegible]

Võ-thành-Long, [illegible]

Hiệu-Tiên, kêu Thang-Mụ lại gần kề tai nói nhỏ mà giảng giải mưu kế; lại lấy giấy viết thơ để lại đăng gửi Bửu-Liêng giao cho Thang-Mụ rồi quảy quả ra về.

Chiều bữa ấy cơm nước xong rồi, Cát-lôi-Huấn giả theo lối nước hẹn, đến quán rượu Hanh-Sanh. Kế Hanh đóng sẵn tại đó, thấy Cát-lôi-Huấn đến, liền mở rương lấy ra [illegible] Cát-lôi-Huấn, [illegible] đến đường Ou-li-đông.

Khi đến nơi thì đã thấy bọn trong-ngươi tụ nhau tại gốc rừng, Kiều-Kỷ và Khước-Khắc đều có đó mặt, thấy Cát-lôi-Huấn đến thì mừng rỡ vô cùng. Cát-lôi-Huấn liền nói với bọn ấy rằng: « Lúc hàng chiến, tôi có đến lối xóm gần rẫy Bửu-Liêng, đó được tin chắc rằng Cát-lôi-Huấn là người bảo-hộ của Bửu-Liêng, đêm nay có việc đã đi khỏi đó, là mượn cái cơ hội rất may-mắn cho chúng ta làm đó! nhưng mà, nàng còn một tên bồi gia là Thang-Mụ, cũng là một tay đồng-cảm, chẳng ta phải dụ hắn ra ngoài mà trừ quách hắn lại thì việc cả mới xong. Bọn trộm nghe nói rất mừng, thậy đều lấy làm đắc chí. Kê-Ninh liền đi trước một mình.

Trong giây phút kiến nhà thì đã gần 12 giờ. Cát-lôi-Huấn liền nói với bọn ấy rằng: « Đã tới giờ rồi, chúng ta phải đi chớ mau. » Nói rồi liền đi trước đắc lối, ra hẻm tuốt đến nhà Bửu-Liêng.

(Con nữa)

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. LÚC frres

Đường Pellerin mốn bài số 143-144

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy việc tô-sắt và chứa khóa đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất hoả lý.

Sửa sang và đủ các thứ khí-giới.

Sửa các thứ mái mở-tơ và máy chạy hơi nước-sôi.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vẽ, hướng và rất đúng chữ. tím

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ ĐỒNG NGOÀI HUẾ-VIÊN

Bổn hiệu có sắm đủ đồ khí cụ, đủ máy móc tinh hảo hơn hết các hiệu xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG GIÁ LẠI RẺ

Tổng-lý cuộc bổn hiệu là « M. BA ZERQUE » cựu đốc mục máy móc Thủy-xưởng Công-nghệ.

CÓ MUA VÀ BÁN TỦ SẮT

HỒA BÀM-CHỈ-KHẢI là 4 thứ thuốc ho rất thần hiệu của NHỰT-THIÊN-ĐƯỜNG.

?

Chư quí ông, quí bà, qui thầy qui cô, muốn xem truyện KIM-THƯỢI-DI-SỬ anh hùng truyện thiệt hay mà giải buồn, xin gởi thơ ngay cho M. LÊ-VĂN-TUẤT au « NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM » Saigon và bỏ theo thơ 10 con cò mười thì tôi sẽ vui lòng gởi truyện đến tận qui ông xem xin qui ông, quí bà, qui thầy, qui cô chiêu cố, và có bán sách Tiêu-thiệt đã chánh-Thế giá 0$30 mỗi cuốn.

nay kính

LÊ-VĂN-TUẤT

au « NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM »

Saigon

MỘT NHÀ THỰC-NGHIỆP RẤT CÓ TIẾNG

Nam-thịnh

TAILLEUR ET SOIERIE

HANOI — 6, RUE DES CANTONNAIS — TONKIN

Là một nhà thực-nghiệp về nghề may quần áo Tây (costume français) rất khéo đã nổi tiếng nhất ở đất Bắc-kỳ.

Mới sang nhiều thứ hàng nầy:

Tissus imperméable, tussor de soie très blanchet, alpagga fantaisie de toute couleur gabardine et toile blanche de qualité très fine etc.....

Bán nhiều thứ hàng Bắc như: lương, xuyến, băng, lụa lãnh, khăn lượt, không thiếu thứ gì, Quí ông, quí bà muốn cần dùng, xin viết thơ ra cho hiệu nầy thì sẽ mua được một giá rất rẻ.

NAM-THỊNH Hanoi — kính cáo.

QUẢN-CÁO LIÊN-THÀNH

Đông-Pháp sản-vật cổ-phần hữu-hạn Công-Ty.

Tư-bổn: 133.500$00

Kể từ ngày 1er Septembre 1921, Tổng-Cuộc của bổn Công-Ty sẽ dời về Khánh-hội Saigon. Vậy những thứ thư xin để gửi như vậy:

Société Liên-Thành

Khánh-hội 2

SAIGON

Hàng Thuận-hoà ở tại đường Catinat số 101 Saigon, là một hãng của Annam, có trữ đủ các thứ đồ Tây và đồ Ngoại-quốc, sẵm theo cuộc tiệc cho người annam ta dùng, ai muốn mua chi thì gởi thơ cho hãng ấy mà xin một cuốn catalogue, để coi cho biết đồ mà mua.

Trinh-thám tiểu-thuyết

THẰNG ÂN TỘM MẶC ÁO ĐEN

Dịch-giả: NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

TỰ BÁ-NGHỆN

Tôi ở xa mới đến, Thang-Lạc là người nào thiệt tôi không biết. Khước-Khắc liền chỉ một người đớn-bả ngồi nơi hàn rượu kế đó mà nói rằng: « Người đớn-bả ấy tên là Kê-Ninh vợ của Thang-Lạc đó, tuổi còn xanh mà lại và chồng thiệt cũng là tay phú-hào đến đem việc Thang-Lạc bị bắn mà thuật biết duyên gio cho Cát-lôi-Huấn nghe. Chẳng ấy Cát-lôi-Huấn mới rõ đứa bị Bửu-Liêng bắn chết đó là Thang-Lạc mà Bửu-Liêng lại trường làm là Hắc-y-Đạo. Còn đang suy nghĩ bỗng thấy Kê-Ninh và Kỳ-mụ-Sanh đánh lộn với nhau liền đứng giậy bắt tay Kiều-Kỷ mà xin làm quen.

Hồi đó Kiều-Kỷ mới nói thiệt hết các việc bí-mật của trong đảng cho Khước-Khắc nghe, rồi lại nói rằng: « Tôi hôm qua thì-lánh (1) bị Bửu-Liêng bắn nhầm, thương tích rất nặng, bỏn nay vẫn nằm trong đường mà dưỡng bịnh [illegible] không nói, ngài cho người kêu đến coi ý ngài giận lắm, ngài dạy tôi phải lựa trong đảng của chúng ta chúng ở người, rồi thừa lúc nửa đêm đắc nhau tới cướp mạnh hơn người, nếu đêm nay anh chịu theo giúp bọn tôi, như may mà thành sự được rồi, thì Thủ-lanh chắc là ưa anh, ấy cũng là một cái hành-phước cho anh lắm đó; chẳng hay ý anh thế nào? » Cát-lôi-Huấn giả ý mừng rỡ chịu liền. Kiều-Kỷ rất mừng. Kê-Ninh cũng đứng giậy vỗ người mà nói rằng: « Nếu có dịp may như vậy, thì tôi cũng xin theo với, đặng thừa dịp mà bào cừu cho chồng tôi. »

(1) Thì-lánh là đến đàng trong một phe hoặc một đảng nào đó.

Khước-Khắc cũng mừng, rồi bọn họ [illegible] nhau đêm ấy đăng 12 giờ khuya phải tụ nhau tại mé rừng kín gần lối đường Ou-li-đông. Cát-lôi-Huấn cũng giả đến coi ý ngài giận lắm, ngài dạy tôi phải lựa trong đảng của chúng ta chúng ở người, rồi thừa lúc nửa đêm đắc nhau tới cướp mạnh hơn người, nếu đêm nay anh chịu theo giúp bọn tôi, như may mà thành sự được rồi, thì Thủ-lanh chắc là ưa anh, ấy cũng là một cái hành-phước cho anh lắm đó; chẳng hay ý anh thế nào? » Cát-lôi-Huấn giả ý mừng rỡ chịu liền. Kiều-Kỷ rất mừng. Kê-Ninh cũng đứng giậy vỗ người mà nói rằng: « Nếu có dịp may như vậy, thì tôi cũng xin theo với, đặng thừa dịp mà bào cừu cho chồng tôi. »

Hồi đó Kiều-Kỷ mới nói thiệt hết các việc bí-mật của trong đảng cho Khước-Khắc nghe, rồi lại nói rằng: « Tôi hôm qua thì-lánh (1) bị Bửu-Liêng bắn nhầm, thương tích rất nặng, bỏn nay vẫn nằm trong đường mà dưỡng bịnh [illegible] không nói, ngài cho người kêu

Đánh giây thép dê như vây :

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

GIÂY THIÊP NÓI
số 658

NHI-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 — Cholon

Marque déposée

Có bán đủ các thứ thuốc cao đơn hườn tán rất thần hiệu như sau nầy

1. — Sâm-nhung-lôi-nguyên vệ-sanh hườn . . . . . Hộp kiểu 1 hườn lớn giá 1$00; Hộp kiểu 2 hườn lớn giá 1 00; Hộp kiểu 4 hườn nhỏ . 1 20; Hộp cây 2 hườn giá lá. 0 60; Hộp cây 4 hườn 1 20
2. — Phụ-tử-cao-kim-phong-hườn mỗi hộp giá lá. . . . 1 00
3. — Thân-thiệu phát-lành-hườn mỗi gói giá lá. . . . 0 16
4. — Khai vị bánh cam-thảo mỗi gói giá lá. 0 10
5. — Vạn-ứng-nhị-thiê-đầu nổi ve lá. 0 20
6. — Nhi-khua cân cơ tân mỗi gói giá lá. 0 25
7. — Vạn-ứng-phôn-đan-chỉ-khái-tân mỗi gói giá lá. . 0 15
8. — Thần-hiệu-nhân-dược-thủy mỗi lọ giá 1$00 ve nhỏ 0 50
9. — Sưu-lộc linh-dược mỗi ve thuốc nước và hườn giá lá. 3 00
10. — Bạch-trược-cao mỗi thỏ giá lá. 0 60
11. — Tế sanh-dược-thủy mỗi ve giá lá 0$10 mười ve giá lá 0 90
12. — Sát-nha-hương-phấn (Tuốc bột để đánh răng) giá mỗi thỏ. 0 30
13. — Dưỡng-tâm-ninh-thần-(Hộp giấy 6 hườn giá hườn. . . . . (Hộp cây mun 6 hườn giá 1 00
14. — Sâm-nhung-bổ thận-hườn. . . . Hộp giấy 6 hườn giá . . . 1$00; Hộp cây mun 6 hườn giá 1 00
15. — Trân-châu-phấn mỗi hộp giá lá 0 35
16. — Tây-tô-lộ mỗi ve giá lá. 0 50
17. — Pui-phật-phát-lành-hườn mỗi ve giá 0$10 mười hai ve 1 00
18. — Bổ-phế-cố-khái-hườn mỗi gói 0$10 mỗi hộp giá lá 0 60
19. — Vạn-ứng-nhị-đặt-trà mỗi gói giá lá 0$06 mỗi hộp mười gói giá 0 55
20. — Bạt-độc-dược-cao mỗi thỏ giá lá. 0 30
21. — Nhị-thiên-cao mỗi thỏ giá lá. 0 80
22. — Tiêu-thực-hườn mỗi hộp giá lá. 0 50
23. — Thanh-tang-hườn mỗi ve giá lá. 0 40
24. — Sanh-phát-bá-thắc-giu (dầu xức-tóc) mỗi ve giá lá 0 20
25. — Tiêng-dược-cao (thuốc xức-lát) mỗi thỏ giá lá. 0 20
26. — Phong-thấp-cao-dược (thuốc dán-xức) mỗi hộp 1 miếng giá 0 25
27. — Kim-sắc bổ hườn mỗi ve giá lá 2 00
28. — Vi-tế-sanh Chế-trân-bổ mỗi hộp giá lá . . 0 12
29. — Ngoại-khoa-bạch-thự-giu ve nhỏ 1$20 ve trung 0$50 ve nhỏ giá lá 0 31
30. — Vạn-ứng-nhị-đơn ve lớn 0$10 ve trung 0$ 0 ve nhỏ giá lá 0 05
31. — Cực-viêm-cố-bổ-hườn mỗi hộp giá lá 0 30
32. — Trị-hắc-tử-hườn ve lớn mỗi hộp giá lá. . . . 0 30
33. — Phụ-đạt-bổ-vị-hườn mỗi hộp giá lá 0 40
34. — Hồi-độc khiu ve lớn giá lá 0$40 ve nhỏ giá lá. 0 10
35. — Ngoại-khoa-trừ độc-tiêu mỗi ve giá lá. . . . 0 20
36. — Châu-phấn sanh-cơ-tân (thuốc rắc gió) mỗi ve 0 20
37. — Nha-thống-dược-thủy (thuốc đau răng) mỗi ve 0 20
38. — Trừ-cố-hườn (thuốc bổ đánh tức và ăc cây) mỗi hộp 2 hườn giá lá 0 50
39. — Ngoại-khoa Trương-tiêu-đầu mỗi ve lớn giá lá 0$40 ve nhỏ giá lá. 0 20
40. — Dẫn-tô mỗi ve giá lá 0 20
41. — Hồng-gôn thuốc gió mỗi gói lá. 0 20
42. — Thanh-tâm ngưu-hoàn-hườn. . . . Hộp gầm 4 hườn giá lá. . 0 80; Hộp gầm 2 hườn giá lá 0 50; Hộp cây mun 4 hườn giá lá 1 00; Hộp cây mun 2 hườn giá lá 0 50
43. — Đau-thương-dược-thủy mỗi ve giá lá 0 50
44. — Đầu-thông-đơn (thuốc nhứt đầu) mỗi hộp giá lá. 0 17
45. — Nhị-thiên-Đường nhân-dược-tán mỗi ve giá lá. 0 10
46. — An-thai-hườn mỗi hộp giá lá 0 30
47. — Hoa-ộ-thấy thứ nhứt 0$60 thứ nhì 0$40 thứ ba 0$25 thứ tư giá lá. . . . . 0$15
48. — Thập-toàn đại-bổ-hườn mỗi hộp giá lá . . . 0 56
49. — Đinh-khâu-lộ-trung-hườn hộp giấy 2 hườn 0$20 bốn hườn giá lá 0 40
50. — Phụ-tử-lộ-trung-hườn hộp lớn 2 hườn 0$20 bốn hườn giá lá 0 40
51. — Vạn-ứng-nạp-thời-trà mỗi gói giá lá 0$03 mỗi hộp 12 gói giá lá 0 30
52. — Vạn-ứng-cam-lộ-trà mỗi gói lá 0$05 mỗi hộp 12 gói giá lá. 0 30
53. — Tiêu-nhi-bổ xuân-đơn mỗi hườn giá lá. . . . 0 10
54. — Nam-phụ-bát-trân-hườn mỗi hộp giá lá. . . . 0 40
55. — Thất-dương-cao (thuốc-dán-nhứt-đầu) giá 2 miếng lá 0 05
56. — Vạn-ứng-cao-dược (thuốc-dán-thần-hiệu) mỗi thỏ giá lá 0 15
57. — Hành-quân-tán (thuốc nhảy-mũi) mỗi ve giá lá. 0 30
58. — Ngũ-lâm Bạch-trược-dược-thủy mỗi ve. 0 50
59. — Hồng Bạch-kỳ-cứng hườn mỗi ve. 0 20
60. — Hóa-đàm Thuận-khí bổ huờn 0 10
Chỉ-khái-hườn. . . . . mỗi hộp 10 hườn. 0 10

Bổn-đường hàng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn « VỆ SANH CHÍ NAM » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kì hưởng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thơ, xin kì Bổn-đường lập tức gởi liền chẳng để sau nữa.

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-BẠO
Bijoutier ancienne Maison de NGUYỄN-VĂN-GIÁO
13 rue Schrœter Saïgon

Kính cáo cho quí ông, quí bà đặng rõ, Nguyên tiệm nầy ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mãng phần rồi. Nay của là Nguyễn-văn-Bạo cũng làm đồ nữ-trang theo kha kim-thời, nhẫng là; trâm, chuyền, kiền, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng dôi, kiền cong, neo bông, neo đặt, đồng chiếc vân vân. Đủ thứ kiểu theo kim thời, cũng như ngày trước vậy. Xin quí ông quí bà, muốn đặng món chi xin vui gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông, quí bà dùng món chi thì tôi cũng hết lòng. Cao thân mà gởi đến cho quí ông, quí bà dùng.

Kính cáo Nguyễn-văn-Bạo
Bijoutier 13 rue Schrœder 13
Saïgon.

Nơi đáng tin cậy

TIỆM HOA CHƠN ĐỨNG

Nguyễn-đức-Nhuận
28, BOULEVARD PAUL-BERT
SAIGON

Hễ mướn tiệm nầy về thì chư tôn sẽ đặng vừa lòng đẹp ý chẳng sai. Thợ về đã có bằng-cấp tốt nghiệp về nghề về, và đã đặng ba cái bằng cấp của Hội Đấu-xảo Đông-pháp ban khen.

Về đồ tính xấu mà giá lại định rẻ hơn các nơi, vì vậy cho nên Lục-châu quí khách phần nhiều người ưa chuộn; hễ về thử một lần rồi thì mướn về thêm năm mười lần nữa.

Có một đều qui hơn hết, là hình của M. Nguyễn-đức-Nhuận về, đâu cho đó mấy trăm năm cũng không phai lợt chút nào.

Có in sẵn cảo-bạch biên ro rằng giá cả và thước tài để gởi tặng qui khách; gởi thơ hỏi, hoặc hình, mandat, xin đề như vầy :

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
CHỦ TIỆM
28 — Boulevard Paul-Bert.— 28
SAIGON

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đứng bực nhứt trong cõi Đông-Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui vẻ, hình Pathé-frères gởi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công càng, thấy thấy đều rõ chẳng công người, máy không rung hình chói tốt tươi xem tới mãng mà không mỏi mắt; Xin quí-khách thừa khi hóng mát đến xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp đa qui ông. Sự mầu nhiệm xưa nay chưa từng thấy. Hiện nay đương hát Judex 12 épisodes hát tuồng Barrabas cũng 12 épisodes hay lắm mỗi tuần 2 lần.

Đổi bản bữa thứ năm tới chứa nhựt bữa thứ hai tới thứ tư, và tới bữa thứ năm hát giờ rưỡi chiếu film bữa thứ tư. Trong vài ngày nữa sẽ hát tuồng Mme du monde 12 épisodes hay vô cùng

---

BẰNG NHÃN và NGƯỜI THAY MẶT trong cả hoàn cầu

HÃY HỎI SÁCH có họa hình Hàng chánh và hàng ngành số cho không

Ở SAIGON

HÃNG DESCOURS & CABAUD

Produits Métallurgiques

VỐN 40 TRIỆU QUAN

BÁN SỈ — BÁN LẺ

HÀNG BÁN Giá rẻ hơn hết TRONG MIỀN CÙC NÓNG Ở NAM VANG (PNOMPENH) gần Protectorat và đường Du Verneville

Số 1, Quai de Belgique

Hãy đến viếng kho chúng tôi, kho thiệt tốt và lớn hơn hết trong cả Đông-Pháp, hãy là viết thơ cho chúng tôi mà hỏi giá, thì chúng tôi sẽ tiếp rước và trả lời một cách tử tế lắm.

Có một mình Hãng này đây thôi mà thôi :

— Hãng Ciment Portland Artificiels de l'Ind caine, ciment ở Tonkin ;
— Hãng xe hiệu Delouville : Xe rùa, chuyên rẫy, chở mọi phụ tùng thay đổi theo xe rùa và đường rẫy ;
— Hãng xe hơi hiệu " Berliet " : Xe hơi dùng thường và xe chở đồ (camions) ;
— Hãng Bapaume : Dầu sơn Bapaume ;
— Hãng thuốc sáng : Hột nổ, ngòi và thuốc sáng ;
— Hãng Larbaud Saint-Torre : Nước suối và thuốc gắm hiệu Larbaud Saint-Torre ;
— Hãng Herpoghan : Vỏ và ruột xe hiệu " Herpoghan " ;
— Tủ sắt " Le Gaulois " cay khóa không được và sốt không chảy. — Khóa có tay : tốt hơn khóa cổ cuối ;
— Hãng vương tân Tonkin : Phân vài ruộng và đất trồng tiêu.—
— Dụng cụ về việc trồng tiêu : Cây ruộng cây xới đất, cuốc, và, rựa, vật dụng cần mà số trồng tiêu ;
Đồ trồng :
— Đồ dùng cho những người lãnh việc làm ; Đồ khí dụng cất nhà, sắt để uốn đầu sắt, đá, sắt đẹp, lưa, vuốn, sắt làm mái hơi (chaudière), sắt hàng mắt đen và xi kẽm, kẽm lợp nhà, hòm để đem nước vô ruộng, bồm nhà cửa, vân vân, ống gan hiệu Turquet, ống xi kẽm, ống chì để dẫn đặt dưỡng nước, ống thép để theo nồi hơi (chaudière) ống đồng và thau ;
— Vật dụng làm nhà : Sắng hàng cửa, ổ khóa hiệu E, chốt sắt, đinh, ốc, bù-lon (boulons), giây kẽm, mành mành đủ, mành mành ;
— Vật dụng trong nhà : Đồ dùng nấu ăn trắng sáng, ly chén bằng mi-nhôm (aluminium), nồi, bàn ủi, lò, bàn chải, sắp đồng tủ, sắp ống
— Đèng, phế hiệu Thorel thiệt.
— Những vật dụng như bồn của vàng thuốc sơn (vernis), dầu trong, Produits chimiques giây zinc, gạt cables, bồ mạ (zinc), bồ lau mui xe ô-tô, xe hơi và nước hồi tước nhà.

Trại mộc

CỦA M. A. NGUYỄN-VĂN-ĐỀN
và M. J. B. NGUYỄN-VĂN-TRONG
TẠI CHỢ THUDAUMOT

Có đóng sẵn các món bàn ghế mặt đá và điểm cẩn bạy là trơn. Bàn ăn mặt đá, mặt gỗ liền, bàn 4 trụ, một trụ mặt đá, bàn lẫu ngọc sơ-ứng; bàn lẫu tứ-linh; bàn rượu có nhiều kiểu, vàng một, vàng hai, vàng ba và vàng tư bằng gỗ, chưng tiện có điểm cẩn, tủ thờ, tủ cẩn, tủ trượt có nhiều kiểu, tủ áo, tủ kiến soi, một miếng hay là 2 miếng, ghế trắc thẹo đang kiểu kim thời, cây trắc, cẩm lai và gỗ toàn là cây danh mộc, thợ làm khéo lắc tinh xảo, không giã giỏi, có bán ghế tân bằng huỳnh hoặc bằng dây và vàng vẽ-vẽ cùng đồ liệu đủ thứ ; qui ông qui-bà muốn đóng các món kể ra đây xin gởi thơ và kiểu, hoặc thân hành đến tại trại tôi ở tại chợ Thudaumột đường Richaud sau dãy phố lầu, hoặc mua hay là đặt thì tôi sẵng lòng làm mau cho vừa ý qui-ông.

Chủ trại cẩn khải.

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư qui ông và qui thầy ại đường d'Ardon mẫu bài số 110, kể từ ngày 1er Avril 1918, thì tôi đổi tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin qui ông và qui thầy nhớm lúc nhàn du, xin ghé tiệm tôi xem chơi, thì tôi sẵng lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MỈT
65, RUE D'ORMAY, 65 — SAIGON

HÃNG Etablissements Insdutriels

DU SAIGON
(Vốn 2.500.000 Quan)

Phòng bán ở đường Blanchy môn bài 25 và 27
Trại thợ ở Quai de la Marne Khánh-hội.

Hãng mới nầy là hãng nổi nghiệp cho hãng cũ Bonnefoy chuyên dùng những gạch bông bằng xi-măng và cây vôi. Đủ các thứ máy như là MÁY XI-GIÁ, MÁY ĐỘI DẦU VÀ MÁY XE.

Hãng mới nầy từ ngày nổi nghiệp hãng cũ Bonnefoy đã sắm thêm khí dụng nhiều làm cho nên công việc lớn và mau lại thêm giá rẻ.

Hãng mới cũng có bán và sửa xe hơi lại có bán thêm làm đại-biểu cho các hiệu Huê kỳ như :

Chandler, Buick, Cleveland, Chavrolet, và các hiệu LANGSA như :

Grégoire, và Mathis.

Trường trong cõi nầy chẳng có hãng nào bán xe hơi giá rẻ như giá của bổn hãng định, vậy xin Lục-châu qui khách, khi nào muốn mua xe hơi nên hỏi cho biết giá của bổn hãng rồi sẽ đi mua.

Bổn hãng có trữ các thứ đồ cho nhà máy và bán đủ các thứ dầu nhớt để chế máy ; lại cũng có bán MÁY XAY GẠO và MÁY XAY LÚA.

Bổn hãng đã có danh với người Annam trong xứ nầy, lập ra từ năm 1872, lại cũng đáng ông người Annam tính rồi.

Vậy bổn hãng kính xin Lục-châu qui khách, cả bổn hiệu mà đến hay là tư thơ thương lượng mỗi khi qui khách cần mua gạch bông xi-mant, xe hơi cùng đồ chi về máy móc, hay là có cần dùng hỏi đều chi bổn hãng sẵng lòng trả lời liền và cũng xin lòng toàn tính cho đặng như ý qui khách.

Những người hút thuốc hút ống điếu hoặc hút thuốc vấn muốn khỏi bịnh thì hãy hút thuốc hiệu « Globe »

Có một mình hãng *Denis Frères* có trữ mà thôi

LỢI LỚN LẮM!!!

Nếu các ông muốn lo hậu về sau cho có lợi lớn.

Nên trở say cái vốn của mình

Lập hàng tàu đưa hành khách, chở hàng-hóa, giắt ghe, đi khắp các miếng sông.

Xét hỏi tin tức và giá cả nơi xưởng đóng tàu riêng của hãng

Ong Ch. BARDON

Quai de la Marne — SAIGON-KHÁNH-HỘI

THUẬN-HÒA

MÔN BÀI 101 ĐƯỜNG CATINAT — SAIGON

Hãng buôn bán đồ nhập cảng và xuất cảng vốn một triệu quan

HỎI NGƯỜI ANNAM !
Hãy rán gắng duy trì giùm cái tầng lớn của đồng-bang mới lập trước hết.

ÔNG CH. NGUYỄN-PHÚ-KHAI
LÀM ADMINISTRATEUR - DELÉGUÉ
Một mình hãng nầy làm Đại-lý cho toàn cõi Đông Pháp các mặt hàng kể sau nầy :

Rượu Sâm-banh hiệu ROSELDY
Rượu Mousseux » ANNAM
Rượu Cognac » 7 NGOISAO
Rượu Rhum » STELANE
Rượu Apéritif » STICK
Xe máy hiệu J.B.LOUVET, hiệu xe nhà an độ trong cuộc đua chạy vòng quanh nước Pháp.

BÁN SỈ — BÁN LẺ
Mua trả tiền hay là trả bằng giấy quốc-trái cũng đặng.

Xe hơi hiệu Langsa
PHILOS

đã lại nầy trong cuộc chiến tranh ưa dùng bực nhứt.
Giường sắt, giường đồng có mùng bán riêng cho các hạng giường nầy.
Thuốc điếu hiệu ICEDERG, MAGYAR, KASBAR MARYLAND.
Mùa sơn lịn, hiệu COLORIN — Mùa sơn đã dưới nước hiệu SAPHINI

Giây-bạ cho đờn-bà Annam dùng
Dầu thơm hiệu DUCOL — Giấy dầy ống.
Bộ-trà cho người Annam dùng
Dầu Menthe và Menthol hiệu THUẬN-HÒA.
Thuốc men để dùng đánh thơ trong lúc hành trình.
Ống nhổ và đồ nhựt dụng bằng Aluminium.

NGƯỜI SĂN BẮN
NHƯ MUỐN BẮN CHO
CHẮC CHẮN, BẮN XA
VÀ CON THỊT PHẢI CHẾT LIỀN
THÌ HÃY DẾN HÃNG

ông L. CAFFORT

DƯỜNG CATINAT
MÀ MUA SÚNG ĐỦ HIỆU
KIỂU DƯỜNG THỜI Ở THÀNH
SAINT-ÉTIENNE
GỐI LẠI CÓ HƠN 1000 CÂY TRONG KHO

Nam-hồng-Phát

KHACH-LAU
Nº 204 et 206 Boulevard bonnad
ngan gare xe lửa nhỏ
Saigon, Cholon Govap, gần chợ mới.

Có bán rượu nấu chưng bằng phòng [illegible] Annam [illegible] tóc, có [illegible] cũng có [illegible] Nam-Hồng-Phát.

Tân-soạn cổ tích

Chuyện nầy rất nhiều tích xưa, toàn là tích con thảo, tôi hiền, vợ trinh, chồng nghĩa, em thuận anh hòa, thật là hay lắm, đáng để nêu gương cho đời.

Giá mỗi cuốn là... 0$20

Có gởi bán tại Báo-quán Nông-cổ Mín-đàm. Chư tôn ở xa muốn mua thì xin gởi thêm 4 chiêm về tiền cọc niêm đặn gởi sách lại cho chư tôn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ kho Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. (scan từ microfilm của Đại Học Cornell).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

HÃNG

L. JACQUE & Cie

Nguyên trước là hãng { Baud & Cie / C. Bandier & Cie / Graf de Lucbacnar & Cie / Graf Jacque & Cie

Hãng bán đồ đồng đồ sắt và các vật gia dụng sáng tạo trước hết tại Sain-Ký. Những khu trước hàng bán của hãng nầy ở tại Saigon thì là đồn hơn các khu khác tại chân-thành; có trữ đủ các thứ hàng bán. Trong mấy hàng lớn thì chỉ có một mình hãng L. JACQUE & Cie nầy công chúa khó in ra một quyển mục-lục hàng tiếng Annam đặng để cho chư qui-khách của hàng xem cho kiếm.

Hãng L. JACQUE & Cie làm đại-lý cho nhiều hiệu chế-tạo những bên vật đã có thành danh. Nhứt là:

TU SAT BAUCHE

Đã có danh hơn 30 năm nay, hết thảy các nhà-hàng và các sở nhà nước đều dùng. Sự kiên cố của những tủ-sắt ấy làm cho nó đáng nổi danh trong toàn cầu.

MÁY TÂM JACOB DELAFON

Có một mình thứ nầy đều bị hơi nóng thì công không ăn không nứt.

MÁY MAY GNOME ET RHÔN

Có một mình thứ máy nầy là máy của người Annam chế tạo thiệt là tiện dụng.

MÁY TÀU GNOME ET RHONE

Máy nầy chắc chắn có tiếng, chế ra kiểu riêng đăng cho tàu nhỏ và đò ngang dông, đã đăng sở Tạo-tác chọn mà dùng.

DẦU SPIDOLEINE

Đăng mà chế máy thì là thứ nhứt hàng và it hơ hết, bên Pháp-quốc các xưởng lớn làm xe hơi đều dùng thứ dầu nầy.

BÀN GRÊ THONET

Đồng cái tiện và chắc chắn. Văn ... văn...

Những là hiệu xin coi mục lục thì hãng L. JACQUE & Cie nói cho không. Trong hãng có đăng một sở riêng, sở ấy có mười người Annam và Langsa thông-thạo để lo về việc gửi đồ hàng đến và thơ từ cho hàng ở trong Lục-châu. Mỗi là vật cho lớn cho lớng thì chuyển tàu thì xuống xà đó, hãng trở lời cho qui khách biết giá để mình: mua rẻ tiền, bán lý tính mau tiền, giao chuyển và tiền đồng không đặng mất gần đó.

餅 痧 積

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc Nhựt-thiên-Đường. Ông lương-y Vi tế-Sanh, chọn các thứ thượng dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mỗi ngon ngày, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lãi, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân, xanh, đau bụng, lâm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thứ bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có ích lắm, có trùng lãi thì nó tiêu ra, như không có trùng lãi, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nên ăn định lâu chứng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phát, hiệu Nhựt-thiên-Đường, mới phải là thứ thiệt kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

Giá { Mỗi gói mười bánh, 0$10 / Mỗi hộp 100 bánh, 0 90

DENTIFRICES

THUỐC ĐÁNH RĂNG

THUỐC NƯỚC, THUỐC SÉT, THUỐC BỘT HAY LÀ XÀ BONG CỦA CÁC CHA

BENÉDICTINS DE SOULAC

Đấu xão tại Paris năm 1900, được hạng cấp trật phẩm

Thuốc nầy chánh là thuốc người Langsa bào-chế, tốt hơn các thứ thuốc đánh răng dùng thuở nay.

Thuốc đánh răng thường hay làm cho răng sanh sứ mà trắng trong, diệt ra hoài vi-trùng, giữ răng khỏi bị sét ăn, đường hơi và miệng được tinh-khiết luôn. Mùi thơm bát-ngát. Thuốc nước nầy các vị ghiền nên dùng mà súc miệng.

Thứ thuốc sét và xà bong dùng trong ống thiệt nên dùng lắm.

Cả và Đại-Pháp, cả và Toàn-cầu, chẳng có thuốc đánh răng nào qui hơn và rẻ hơn thuốc nầy.

Lời rao chí yêu

Chư-tôn vẫn biết rằng nước súc miệng, Thuốc đánh răng và xà-bong hiệu Bénédictins de Soulac nầy là một thứ thuốc vệ-sanh nhứt hạng; trải mấy năm đánh tiếng đã vang lừng trong hoàng-vũ.

Hễ chư tôn dùng nó cho được thường mỗi ngày thì chư tôn khỏi lo nhứt răng đau đớn chi cả.

Con người ta ở đời có chi qui cho bằng hàm răng của mình được bền chắc mà ăn uống cho đã mùi.

Mà muốn cho răng được bền chắc thì có thứ thuốc dưỡng răng nào cho bằng thứ thuốc hiệu Bénédictins de Soulac nầy. Chư-tôn hãy dùng thứ một lần thì biết.

ÉLIXIR DENTIFRICE — PATE OU SAVON DENTIFRICE — PATE OU SAVON DENTIFRICE — POUDRE DENTIFRICE

Maison Au-phong

Bijouterie, de soieries Chine et du Tonkin

Cochinchine — Cao-lãnh

Hiệu tiệm Âu-phong ở tại chợ Cao-lãnh có bán đồ đồ nữ-trang theo kiểu kiểu thời, chuyên nhiều hàng đan, đồ bơn 7 xâu dây, đồng nhiều qui-khách ở lục-châu khen ngợi; mục-đích của bổn hiệu cốt thì sự thật: thà ăn thiệt, qui-khách ở xa gần thư đến, cũng như hiện đến tại bổn hiệu vậy. Cho hóa-hàng kể sơ lược như sau đây:

Đồ các thứ hàng tơ lụa Tàu, như là: lãnh, nhiễu, vân, xuyến, minh-đoạn, minh-trường, châm-chỉnh lục-soạn cùng-cả, hàng trắng, các đồ: mâu bên kiểu xuyến đan tuật thêm điểu lăng, vì xang đồ thượng phẩm kiểu và châm tín, nên hàng đen của bổn hiệu chế cũng không phải, không trì cũng có chăm hàng Bắc tại Ha-nội như là lương, the, bằng, quế, vân, xuyến, lụa vân vân... Cùng là hàng vượt tại Gia-Định đó.

Như qui khách muốn mua vật chi, xin gửi thư nơi: thì bổn tiệm gửi lại kỳ-đường chân phải vừa lòng qui-khách, như vị nào muốn mua nhiều mà bán lại, thì bổn hiệu tính giá sâu, muốn hỏi giá trước cũng trả lời liền, chẳng gửi contre remboursement.

Cao-lãnh: NGUYỄN-XUÂN-TRƯỚC
Chủ bạch.

AU CHIC SAIGONNAIS

PHILIPPE QUÝI, PROPRIÉTAIRE

93, Boulevard Charner, Saigon

Articles de Paris et Singapour de 1er Marque

Tại tiệm chụp hình của M. I. Philip có mở ra thêm một cái hàng để bán những đồ cần dùng cho mấy ông mấy bà, là: Gilets, vớ, nón, đồ chơi-trẻ etc. đồ mua tại hàng chánh bên Thành Paris và Singapour chỗ qua rẻ tiền vô bán đặng nhẹ giá hơn mấy tiệm khác, xin quí ông quí bà có lòng chiếu cố cho cửa hàng ấy đặng tấn phát thì tôi biết lòng tạ ơn.

Philippe Quýi

Tailleur-Tailleuse
de la Singapour

Tiệm khắc con dấu

TÂM THIỆT KỸ — VÀ MẮC LẮM

SIGNATURES SUR BRONZE — T. DINH — GRAVEUR — SAIGON

Kính trình cùng qui-khách đặng rõ, tiệm tôi trước ở số nhà 85 cửa đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thạnh hành đầy lâu nay, cũng nhờ ơn lực châu chư quân tử chiếu cố.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao su, bản đồng, bản đá chim thạch đề mộ, có bán đủ các thứ dấu ở bên Tây gửi lại, như là: Dateure numéroteur, Feloteur, composteur etc. và có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ, đồ tốt mà làm mau có in Catologue để gửi cho các qui-khách, nếu qui-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gửi thơ cho tôi lấy Catologue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các qui-khách.

Trần-duy-Bình
Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan Chợ Saigon mới

Nhãn hiệu có câu chứng tại Tòa. — Marque déposée

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, kẻ nghiệp.

Làm và bán đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ô ăn trầu có chưng bằng đồng si n-kên (Nickel) qui khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement) nghĩa là đem tiền đến đồng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, cẩn bạch.

Rượu Eau de vie Dejean

Đã thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Lời rao

Kính cùng lục-châu chư qui-quan cùng thân-bằng, qui-khách đặng rõ: vì chồng tôi tên là Huỳnh-ngọc-Điềm (biệt danh là Hai Gái) đã thôi tôi hơn 2 năm nay rồi và đã có vợ khác rồi, cho nên vợ chồng tôi không biết nhau nữa. Vậy kể từ đây sắp sau như ai có cho tiền nầy vay mượn hay là bao bọc cho và thì chịu lấy chớ tôi không biết đến nữa.

TÔ-THỊ-NGÂN, Chủ tiệm.
Vựng-Hiệp-Lợi, Bạch-Câu.
CHOLON

Hà-cảnh-Lạc dit Bây-Khoẻ

BIJOUTERIE — SOIERIE — MERCERIE
23, Rue Schroeder — Saigon
Adresse téléphonique : 295

Tiệm bán đồ nữ-trang đủ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đủ các hàng tây, hàng Nhựt-bổn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư qui khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thì khoi sợ lầm vì đồ của tôi làm rất lý lưỡng.

Muốn cho khỏi sự hậu hoạn, chư qui vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy toa cho có bằng cớ đặng khỏi sự cãi lẫy về sau.

Chủ-nhơn: Hà-cảnh-Lạc dit Bây-Khoẻ
Cẩn khải.

Hễ tới hút thuốc thì tôi cứ dùng giấy Hiệu Le Nil mà thôi.

ENTREPOT de VINHLONG

Nguyễn-thành-Điềm

IMPORTATION — EXPORTATION

Bán sỉ và bán lẻ

Hàng tạp hóa. Đồ hộp hiệu «Cassegrain» Bánh mì hộp hiệu «Lefèvre-Utile» Rượu chát và các thứ rượu mạnh hiệu tốt. Đồ tân chế theo kiểu kim thời: Dầu thơm Savon «Cadum». — Áo Chemises của nhà chế tạo riêng hiệu «La Mondole».

Xe máy và đồ phụ tùng xe hơi. Vỏ xe hơi hiệu «Goodrich».

Ở Bắc-kỳ (Tonkin) có chủ lớn thường hàng hóa sau nầy: Bàn ghế kiểu «Style» Ghế X ch-da (Percouses) Ghế cái (Fauteuils) Ghế nội (Chaises) và đồ để phòng khách văn vân.

Rương đi tàu, nón, valises, đồ vật dùng theo cuộc đi đường đồ bác lễ và yên ngựa (tuỳ đều hàng đã thuộc).

Giá nhẹ hơn các nơi. Cách gởi hàng hóa mau lẹ lắm.

Nhà chánh tại Vinhlong, Đường Salicette.

Tiệm ngành ở Bắc-kỳ: 90-92, Avenue Paul-Doumer Haiphong và 15 Rue du Coton đường hàng bông Hanoi.

THUỐC MỚI PHÁT MINH

Bổn đường đã nghe phen khảo-cứu nay mới phát minh thêm 3 thứ thuốc: Hồng-bạch lợi-chứng, trị bịnh kiết; Ngũ-lâm Bạch-trược-hoàn, trị bịnh lậu, và Hồi-dân Thuận-khí Chỉ-khái-tăng, trị bịnh ho; hiệu nghiệm như thần, hả phát hả trúng.

Nhựt-thiên-Đường, Chủ-nhơn cẩn khải.

TIỆM CƯA ANNAM

Cáo bạch

Kính cùng chư quân tử đặng hay rằng: tôi có lập tiệm cưa cây đặt hiệu là Nam-hải-Phát tại hàng An-thái-Đông, Đường Pierre, quận Cầu-Kho, có sẵn bàn đồ cưa cắt ván đóng đồ mộc và đóng ghế đủ kiểu, có khéo lắm thiệt rất khéo, và cây ba chân ghế có bán đủ trong tiệm có trữ hàng tốt hơn hết; tôi và khéo lắm tay, và đồ cần thiết, mà tôi đã bán đã có bán đủ đồ cần dùng trong nhà, là có bán đủ đồ cần dùng trong nhà, có xin chư ông mua hàng cho tôi giúp bọn đồng-bang nơi đó, thì tôi cám ơn chư ông lắm. Nếu muốn cần dùng đồ gì thì xin gởi thư thường nói thì tôi lãnh lập tức và khó lắm thì chịu làm mau chi cho ông thì tôi rất sức làm vừa lòng đẹp ý các ngài.

Le Propriétaire
HUỲNH-VĂN-GIÁM
Cựu hội đồng kinh khải.

Thuốc điếu «Cigarettes Belges» của hãng Thuận-hoà ở đường Catinat số 101 là một thứ thuốc ngon nhứt, khói thơm bát ngát, khoẻ khoắn tinh-thần.

Mới tại Nam-kỳ mới thứ rượu Vieille Eau de Vie làm ra tại Đại-Pháp biệt là «BACHUS».

Không có thứ rượu nào sánh kịp. Một mình hãng Denis Frères trữ mà thôi.

PHNOM-PENH-BAZAR

THƯƠNG-XUÂN
Y-HÚU-DƯ
rue de Kay, Quai Piquet (Phom-Penh)

Gỗ bán sỉ.

— Giấy viết thơ gạch hàng vuông ở đó 0m215×0.135 mỗi xấp 100 ở — 12 xấp ..... 4$20
— id. — 0m21×0.135-12 xấp ... 3.$20
— Bao thơ vàng thếc thường dùng, cảng mỏng 1 ngàn 2,80
— Cartes postales hình người, có bông nữ, có màu hoa-hoè một tăng ..... 1,$003
— Một trăm 1 80
— Cartes postales Nhựt-bổn, hàng cây thông, (vẽ tay) sơn-thủy một trăm 6 00
— Số nhỏ bỏ túi, bìa nhung đầu, 80 trương, giấy đặt, thêm rạch hàng vuông, 0m100×0m14 12 cuốn 0 70
— Bông hàng vải khiến hàng (hàng Tây) để chưng lục-bình, cao chân kiểu, nhỏ lớn từ 0$20 đến 3 mươi nhánh.

Bán contre remboursement.

Tại chợ Traôn có tiệm ngũ M. Lê-Mai, hiệu là: NAM-HẢI-ÁI, xin đồng-bào chiếu cố.

Hộp quẹt Bên Thủy

Hãng Denis-Frères có trữ

Lục-Tinh khách-Lâu

Số 84-92, đường Espagne
SAIGON

Lành Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và chắc tốt hơn lành ngoại hàng. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm.

NỮ-CÔNG-THANH

Gốc chợ mới Saigon đường Espagne số 82.

Chư vị ở xa xin gởi thơ đến mà hỏi kiểu.

Tiệm đóng xe

SỬA XE VÀ BÁN ĐỒ PHỤ TÙNG
đường Luro, nhà bài 90 và 92
(Bến tàu) Saigon
THÂN-VĂN-BỨT, chủ tiệm

Kính cùng Lục-tỉnh quý khách đặng rõ: Tiệm tôi đóng xe ngựa, xe kéo, xe tay, xe hai bánh, xe ba bánh, xe ngồi và xe đẩy hàng, đã có sẵn tại chợ mới Saigon, có bán đồ xe đã khéo, khách ưa con-ngựa hàng cây gỗ-lát bền lâu chắc lắm, cùng đã có trong khách, khác đóng thì, đã bền lắm, gỗ tốt, vì xe ngày nay hàng đã thay hình đổi dạng xe và chắc có bền vững cả, không đặng bền lâu, cũng có thép ống khá đẹp, tiện vững, giá nhẹ hơn xe.

Có vài quý khách có đặt đóng đồ-bát-bửu, thì tôi đóng mất trước cho quý khách đặng lâu, sau có cần dùng mấy chỉ đã thấy làm mới, thì tôi rất siêng ưa lắm. Cũng khách ở xa muốn gửi thơ tôi thì xin gửi giá cả thì sẽ bảo hồi đáp.

Cũng tôi cũng có gởi bán những đồ đồng hành cao-su giá-tị, đã bác sĩ đã-thị-hoạch Thái-bình trước thứ giấy xe đã-bố-ngoại, nhiều Lục-tỉnh-lân, số 84, đường «Espagne».

THÂN-VĂN-BỨT cẩn khải.

Rượu Cognac Jean Fillioux

Ngon mà lại rẻ, ai ai cũng đều ưa.

Có một mình hãng Denis Frères trữ mà thôi.

Trại mộc, chạm và cẩn, hiệu là:

«Michel NGUYỄN-HIỆP-HOÀ»

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-ty-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn [illegible] hơn; Bàn ăn mặc đá trơn kể thành hay không; Bàn ăn mặc đá hoa [illegible] đá hay là mặc cây liền. Bàn lầu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appertif) có nhiều kiểu; Vàng một, hai ba, chơn tiện có điểm; Tủ thờ cẩn hay là trơn, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiến đồ sách (bibliothèque) Tủ kiến soi, 1 hay là 2 miệng; Giá nón, áo, dù (Ports paraplui ou chapeau) Trụ để kiểng (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ: Ghế bán nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Vàng ngồi mặc hàng đã trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cẩm-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-léo tinh-xảo, không giả dối.

Xin quí-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gởi thơ và kiểu, cũng là thân-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi heo (Abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵng lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý quí-ông.

CHỦ-TRẠI cẩn khải.

TIỆM MAY VÀ ĐÓNG GIÀY

của người Annam lập, chủ tiệm

LÊ-VĂN-BỀN, kẻ nghiệp cho nhà Phú-Toàn

Ở đường Amiral Courbet, số nhà 17 và 19, Saigon

Saigon Imp. Commerciale C. ARDIN — Tirage 1.800 exemplaire — Le Directeur Gérant : NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.